



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ,
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 7 / 8 / 2017

Αρ. Πρωτ.: 16053

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
Τηλέφωνο : 213 2161428
Fax : 210 5237254
e-mail : tke@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

✓ Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 3839/2-3-2017 ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από την Βουλευτή κ. Θεοδώρα Μεγαλοοικονόμου, με θέμα: «Ασθενείς κρατούμενοι Φυλακών», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στον έλεγχο για τη διάγνωση της HIV λοίμωξης στις φυλακές της χώρας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι βασικές αρχές διάγνωσης του HIV είναι οι παρακάτω:

Ο έλεγχος για την HIV λοίμωξη πρέπει να είναι πάντα εμπιστευτικός και εθελοντικός. Πριν από την εξέταση πρέπει να προηγείται πάντα η ρητή συναίνεση του ατόμου μετά από την πλήρη και κατανοητή ενημέρωσή του (informed consent). Οφείλει να είναι ανώνυμος στη περίπτωση που το επιθυμεί ο/η εξεταζόμενος/η. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διασφαλίζεται αποτελεσματική διασύνδεση με τις κατάλληλες υπηρεσίες παροχής υγειονομικής φροντίδας, παρακολούθησης και πρόληψης. Αναγκαία είναι η:

- Σύντομη ενημέρωση (γραπτή ή προφορική) πριν την εξέταση σχετικά με τα οφέλη της εξέτασης και πληροφορίες σχετικές με τη διαδικασία της εξέτασης (brief test-information).
- Χρήση της κατάλληλης τεχνολογίας ανίχνευσης του, ανάλογα με το πλαίσιο που διεξάγεται η εξέταση.

Ο προληπτικός έλεγχος υγιών ατόμων αφορά στις παρακάτω ενδείξεις:

- Σε άτομα που πιστεύουν ότι μπορεί να έχουν εκτεθεί.
- Σε άτομα των οποίων τα ευρήματα της κλινικής εξέτασης είναι συμβατά με αυτά της οξείας HIV λοίμωξης.
- Σε άτομα που αναφέρουν απροφύλακτες πρωκτικές ή κολπικές σεξουαλικές επαφές.
- Στους χρήστες ενδοφλέβιων εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Σε άτομα που αναφέρουν σεξουαλικές επαφές σε χώρες υψηλού επιπολασμού της HIV λοίμωξης ή με σεξουαλικούς συντρόφους που κατάγονται από χώρες γενικευμένης επιδημίας.
- Σε άτομα που κατάγονται από χώρες με υψηλό επιπολασμό της HIV λοίμωξης.
- Σε άτομα με HIV (+) σύντροφο.
- Σε κάθε εγκυμονούσα γυναίκα.
- Σε ασθενείς με λοιμώξεις ή νοσήματα όπως φυματίωση, λέμφωμα, HCV, HBV και λοιπά ΣΜΝ.
- Σε άτομα που έχουν ιστορικό κάποιου άλλου σεξουαλικά μεταδιδόμενου νοσήματος.

Σελίδες απάντησης: 5
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 5

Ανεξάρτητα από την πληθυσμιακή ομάδα ο HIV έλεγχος πρέπει να προτείνεται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Σε προγραμματισμό εγκυμοσύνης.
- Στα θύματα βιασμού ή σεξουαλικής κακοποίησης.
- Σε θύματα διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων.
- Σε κρατούμενους/ες φυλακών, κέντρων κράτησης-υποδοχής μεταναστών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο έλεγχος για HIV στα σωφρονιστικά και άλλα κλειστά καταστήματα δεν είναι υποχρεωτικός. Προτείνεται από τους ιατρούς για διαγνωστικούς λόγους, αν κάποιος ανήκει σε ομάδα με συμπεριφορά υψηλού κινδύνου μετά από επιθυμία του ίδιου του κρατούμενου.

Όσον αφορά στην επιδημιολογική επιτήρηση του νοσήματος, τόσο η δήλωση περιπτώσεων AIDS όσο και η δήλωση περιπτώσεων HIV είναι ανώνυμη, απόρρητη και υποχρεωτική σύμφωνα με τις Υπουργικές αποφάσεις (Α1/6122/19-9-1986 & Β1/5295/7-8-1998). Η δήλωση γίνεται με τη χρήση ειδικών προτυποποιημένων εντύπων με την αναγραφή των 2 αρχικών του ονόματος και του επιθέτου, ημερομηνία γέννησης, φύλο, τόπο διαμονής και άλλα επιδημιολογικά δεδομένα. Για κάθε HIV οροθετικό κρατούμενο, που εισέρχεται σε κάποιο σωφρονιστικό κατάστημα πρέπει να αποστέλλεται στο Γραφείο HIV & ΣΜΝ άμεσα το Δελτίο Δήλωσης HIV οροθετικού ατόμου ή/και το Δελτίο Δήλωσης Κρούσματος AIDS, ανεξάρτητα από την έναρξη αντιρετροϊκής αγωγής, ώστε να καταχωρείται το άτομο στη βάση δεδομένων των HIV οροθετικών ατόμων ως κρατούμενος. Για κάθε HIV + ασθενή γνωρίζουμε το κέντρο που παρακολουθείται, τα φάρμακα που λαμβάνει, το νοσοκομείο χρέωσης της αγωγής στην περίπτωση των κρατούμενων φυλακών, τους θανάτους.

Όσον αφορά στην εποπτεία και στη λήψη αντιρετροϊκής αγωγής η ισχύουσα διαδικασία, η οποία περιγράφονται εκτενώς και στις υπό δημοσίευση οδηγίες ισχύουν τα κάτωθι:

- Στην περίπτωση που κάποιος ελάμβανε ήδη αντιρετροϊκή θεραπεία ή παρακολουθείτο σε ΜΛ ή ΕΙ, η παρακολούθηση και η χορήγηση αγωγής θα πραγματοποιείται σε συνεργασία των ιατρών των ΜΛ ή των ΕΙ με τους ιατρούς των σωφρονιστικών καταστημάτων, και τα φάρμακα θα αποστέλλονται στο Νοσοκομείο Φυλακών ή στο ιατρείο του σωφρονιστικού καταστήματος στο οποίο κρατείται ο ασθενής από το φαρμακείο του νοσοκομείου που στεγάζεται η ΜΛ ή το ΕΙ. Συγκεκριμένα, η αντιρετροϊκή αγωγή θα παραλαμβάνεται για το κάθε άτομο από τα φαρμακεία των νοσοκομείων σε μηνιαία βάση, από εξουσιοδοτημένο από τον ασθενή άτομο. Τα φάρμακα θα φυλάσσονται στο ιατρείο των φυλακών. Ο ασθενής θα μπορεί να συνεχίσει τη παρακολούθησή του στο ίδιο νοσοκομείο μετά την αποφυλάκισή του, εφόσον βέβαια το επιθυμεί.
- Στην περίπτωση που ο HIV οροθετικός κρατούμενος δεν ελάμβανε αντιρετροϊκή αγωγή πριν τη φυλάκισή του και εφόσον χρήζει έναρξης θεραπείας, ο ιατρός του Νοσοκομείου Κρατουμένων Κορυδαλλού, αφού λάβει τη σχετική έγκριση και τον κωδικό αντιρετροϊκής αγωγής (ΚΑ) από το Γραφείο HIV & ΣΜΝ του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, θα πρέπει να αποστέλλει έγγραφο προς τους Διοικητές των ΥΠΕ, ώστε να καθορίσουν το νοσοκομείο με ΜΛ ή ΕΙ, από το φαρμακείο του οποίου θα χορηγείται η αντιρετροϊκή αγωγή στον HIV οροθετικό κρατούμενο. Η απάντηση της ΥΠΕ θα πρέπει να αποστέλλεται άμεσα (ιδανικά εντός 2 ημερών από το αίτημα, ώστε να μην καθυστερεί η έναρξη αγωγής) στο Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού και στη Διοίκηση του Νοσοκομείου από το οποίο θα χορηγείται η φαρμακευτική αγωγή, και να κοινοποιείται στη ΜΛ ή το ΕΙ και στο Φαρμακείο του νοσοκομείου. Τα αντιρετροϊκά φάρμακα θα παραλαμβάνονται για τον κάθε ασθενή από τα φαρμακεία των νοσοκομείων σε μηνιαία βάση, από εξουσιοδοτημένο από τον ασθενή άτομο. Σε αυτή την περίπτωση το άτομο θα χρεωθεί στη ΜΛ ή ΕΙ του νοσοκομείου από όπου λαμβάνει την αγωγή του, ενώ μετά την αποφυλάκισή του θα συνεχίσει εκεί την παρακολούθηση, εφόσον το επιθυμεί. Οι ΜΛ ή τα ΕΙ θα πρέπει να τηρούν αρχείο με όλους τους HIV (+) κρατούμενους που λαμβάνουν την αντιρετροϊκή τους αγωγή από το φαρμακείο του νοσοκομείου όπου στεγάζονται και μόλις προσέλθει στη ΜΛ ή το ΕΙ ένας πρώην κρατούμενος HIV οροθετικός για συνέχιση της θεραπείας, να αποστέλλουν στο Γραφείο

HIV & ΣΜΝ του ΚΕ.ΕΛ.Τ.ΝΟ έγγραφο δήλωσης μεταβολής θεραπευτικού κέντρου. Η ιατρική υπηρεσία του σωφρονιστικού καταστήματος οφείλει να ενημερώνει έγκαιρα τη ΜΛ ή το ΕΙ που ήταν χρεωμένος ο HIV (+) ασθενής για την αποφυλάκιση του, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της θεραπείας.

Σε κάθε περίπτωση, ο κρατούμενος πρέπει να γνωρίζει σε ποιο νοσοκομείο είναι χρεωμένος για τη λήψη αντιρετροϊκής αγωγής, ώστε να μπορεί να απευθυνθεί ο ίδιος μετά την αποφυλάκισή του.

Σε περίπτωση που χρειαστεί να μετακινηθεί ο κρατούμενος σε κάποιο άλλο σωφρονιστικό υποκατάστημα για διάφορους λόγους, ωφέλιμη θα ήταν η μετακίνηση του σε σωφρονιστικό υποκατάστημα πλησίον σε νοσοκομείο που να διαθέτει ΜΛ/ΕΙ προκειμένου να επιτυγχάνεται η βέλτιστη παρακολούθηση του ασθενούς.

Σύμφωνα με τα τελευταία επικαιροποιημένα στοιχεία στις 26/9/2016, συμπερασματικά, ενέργειες που έχουν γίνει και εξακολουθούν να βελτιώνονται ώστε να διασφαλίζεται τόσο η απρόσκοπτη παρακολούθηση και χορήγηση αντιρετροϊκής αγωγής στους ασθενείς που ζουν με HIV όσο και η μείωση του κενού που δημιουργείται μετά την αποφυλάκιση τους με απaráγκλιτο σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι οι κάτωθι:

- Ενέργειες για την μεταφορά του προϋπολογισμού των φαρμάκων από το υπουργείο Δικαιοσύνης στο Υπουργείο Υγείας προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη χορήγηση θεραπείας των ασθενών όσο είναι υπό κράτηση.
- Οδηγίες για τη παραπομπή και διασύνδεση ευάλωτων ομάδων που ζουν με το HIV (προς δημοσίευση).
- Επιδημιολογική επιτήρηση του νοσήματος.

Συνολικός αριθμός κρατουμένων με HIV λοίμωξη (26/9/2016)	107
Συνολικός αριθμός κρατουμένων υπό αγωγή	95
Νοσοκομεία χρέωσης αγωγής	
ΑΤΤΙΚΟ	23
ΤΖΑΝΕΙΟ	19
ΝΙΚΑΙΑ	19
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ	16
Α.ΣΥΓΤΡΟΣ	1
ΑΧΕΠΑ	5
Π.Γ.Ν.ΠΑΤΡΩΝ	2
ΕΕΣ	1
ΓΟΝΚ	1
ΠΑΓΝΗ	1
ΛΑΙΚΟ	6
Γ.ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ	1

- Περιοδική καταγραφή του συνολικού αριθμού των κρατουμένων στις φυλακές του Κορυδαλλού καθώς και στις άλλες επαρχιακές φυλακές, καθώς και το νοσοκομείο χρέωσης της αντιρετροϊκής αγωγής.

- Ενημερωτικές παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης/συμμετοχή σε ημερίδες για τους επαγγελματίες υγείας σε κέντρα κράτησης και σε ιατρούς φυλακών.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ έχει ως κύρια ευθύνη την επιδημιολογική επιτήρηση των λοιμωδών νοσημάτων στην Ελλάδα. Η επιτήρηση των λοιμωδών νοσημάτων πραγματοποιείται μέσω διαφόρων συστημάτων επιτήρησης, συμπεριλαμβανομένου του Συστήματος Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων. Μέσω του συστήματος αυτού, κλινικοί και εργαστηριακοί ιατροί δηλώνουν στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ κρούσματα 45 λοιμωδών νοσημάτων που επιτηρούνται αυτή τη στιγμή στη χώρα.

Η φυματίωση ανήκει στα υποχρεωτικώς δηλούμενα νοσήματα και η δήλωση των κρουσμάτων γίνεται μέσω ειδικού δελτίου δήλωσης, το οποίο αποστέλλεται στο Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. Το Γραφείο Νοσημάτων που Μεταδίδονται μέσω του Αναπνευστικού είναι αρμόδιο για τη συλλογή, την καταγραφή και την ανάλυση των δεδομένων που αφορούν τα δηλούμενα κρούσματα φυματίωσης στην Ελλάδα.

Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζεται ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων φυματίωσης και ο αριθμός των κρουσμάτων φυματίωσης σε κρατούμενους σε σωφρονιστικά καταστήματα που δηλώθηκαν μέσω του Συστήματος Υποχρεωτικής Δήλωσης στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ τα έτη 2011-2016. Επισημαίνεται ότι τα επιδημιολογικά δεδομένα που αφορούν το έτος 2016 είναι προσωρινά, καθώς συνεχίζεται ακόμη η συλλογή δεδομένων.

Πίνακας. Συνολικός αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων φυματίωσης κατ' έτος και αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων φυματίωσης σε κρατούμενους σε σωφρονιστικά καταστήματα, κατ' έτος. Έτη 2011 -2016.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Δηλωθέντα κρούσματα φυματίωσης	493	562	541	516	470	439*
Δηλωθέντα κρούσματα φυματίωσης σε κρατούμενους σε σωφρονιστικά καταστήματα	8	11	29	20	15	9*

* προσωρινά δεδομένα

Πηγή στοιχείων: Σύστημα Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων, ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

Θα θέλαμε να σας επισημάνουμε ότι, οι τιμές των κρουσμάτων που παρατίθενται στους πίνακες αφορούν στον αριθμό των κρουσμάτων που δηλώθηκαν στο πλαίσιο της υποχρεωτικής δήλωσης νοσημάτων στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. και πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή λόγω της πιθανής υποδήλωσης.

Τέλος, είναι ευρέως γνωστό ότι οι κρατούμενοι αποτελούν ένα πληθυσμό με υψηλό επιπολασμό ιογενών ηπατιτίδων Β και C. Πολλά από τα άτομα αυτά είναι εκτεθειμένα σε πιθανή μόλυνση διότι ήταν χρήστες ουσιών και πιθανόν να εξακολουθούν τη χρήση, κάνουν τατουάζ με πρόχειρους σκαρφιστήρες, τραυματίζονται συχνά και έχουν απροφύλακτη σεξουαλική επαφή.

Η γνώση της συχνότητας των ιογενών ηπατιτίδων σε αυτούς τους πληθυσμούς είναι σημαντική προκειμένου να καθοριστεί το μέγεθος του προβλήματος, να ληφθούν πρόσθετα μέτρα και να γίνει ορθότερος προγραμματισμός των αναγκών.

Για τους ανωτέρω λόγους έχει κατατεθεί από το Γραφείο Ηπατιτίδων του Κ.Ε.Ε.Λ.Π.Ν.Ο. μελέτη για την ανίχνευση ατόμων που έχουν μολυνθεί από τους ιούς της ηπατίτιδας Β ή/και C και οι οποίοι κρατούνται σε σωφρονιστικά ιδρύματα. Δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να ελεγχθούν όλοι οι κρατούμενοι (περίπου 10.000 άτομα) έχει προταθεί να ελεγχθούν:

- τα άτομα τα οποία γρήγορα θα επιστρέψουν στην κοινότητα, αποτελώντας πηγή διασποράς των λοιμώξεων σε άλλα άτομα
- τα νεαρά άτομα στα οποία οι λοιμώξεις είναι σχετικά πρόσφατες, έχουν πολλά χρόνια ζωής μπροστά τους, οπότε μπορεί η λοίμωξη να εξελιχθεί και να αναπτύξουν τις επιπλοκές της νόσου.
- οι ανήλικοι
- οι κρατούμενοι με ποινή κάθειρξης μέχρι 5 έτη
- οι γυναίκες.

Το πρόβλημα που αναδύεται είναι η δυνατότητα θεραπευτικής παρέμβασης σε περίπτωση ανεύρεσης θετικών αποτελεσμάτων δεδομένου ότι τα φάρμακα είναι υψηλού κόστους. Η γνώση όμως της συχνότητας είναι αναγκαία για τον ορθότερο προγραμματισμό των αναγκών της Δημόσιας Υγείας αλλά και την περαιτέρω πρόληψη μετάδοσης των λοιμώξεων. Η υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος θα γίνει σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Βουλευτή κ. Θ. Μεγαλοοικονόμου

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού

2. Τμήμα Νομ. Πρωτοβουλίας, Κοιν. Ελέγχου & Κωδικοποίησης

Α. ΞΑΝΘΟΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

